

paryāharat | sa tu tasmin somayāge 'graṃ śreṣṭhām prāram-
bharūpaṃ yaṃ mukhaṃ asti tad abhilakṣhyānushṭubhaṃ paryāha-
rat | tatra nītavān ity arthaḥ |

4. sve vai | yasmāt sa Prajāpatiḥ svakartṛika eva somayāge tat-
savaneshv anushṭubho mukhyatām akalpayat | tasmād idānim api ya-
tra kvāpi yāge yajño yajamānavaṣo bhavati sa yajño 'pi kalpata eva |
avaikalyenānushṭhāsyāmīty abhipretyānushṭubhaḥ savanānām ādau pra-
yoge sati yajñasya yajamānavaṣatvam | tatra yajño vaikalyarabito bha-
vattīty arthaḥ |

5. vaṣI | svavaṣaḥ |

14.

1. bahishpavamāne | bahishpavamānākhye stotre prātaḥsa-
vane sambandhiny upāsmāi gayatā nara ityādyṛigāṣṭrayaṇena sāmagaiḥ
stūyamāne sati so 'yaṃ Agner mṛityuprāptikālāḥ | tadānim Agnir
mṛityum parihartum anushṭupchandaskayā pra vo devāyāgnaya ity
etayarcājyastraṃ prārabdhavān | tat tenānushṭupprayogeṇa so 'gnis
tadānim eva mṛityum paryakramat | atikrāntavān | tato 'gninā hotrā-
jyastraṃ śasyamāne sati tam Agnim mṛityur asīdat | prāptavān | tadā
so 'gnir mṛityum parihartum vāyav ā yāhityādikena saptaṭricātma-
kena praṭigaṣastrenānushṭhānam pratyapadyata | prārabdhavān |

2. tam mādhyamdine | prātaḥsavanān nirākṛito mṛityur uccā te
jātam andhasa ityādike mādhyamdinapavamānastotre gīyamāne sati
tasmin kāle tam Agnim hotāram asīdat | prāptavān | tadānim so 'gnir
hotā mṛityuparihārāyānushṭupchandaskayā ā tvā ratham ity etayarcā
marutvatīyastraṃ prārabdhavān | tat tenānushṭupprayogeṇa tadānim
eva mṛityum atikrāntavān | mādhyamdinapavamānān nirākṛito mṛi-
tyur mādhyamdinasavanasambandhini marutvatīyastraṃ śasyamāne
sati ṣaṅsitāram Agnim hotāram prāpsyāmīti vicārya tatra bṛihatī-
chandaskāsv ṛikṣhu gīyamānāsu tam Agnim sattum prāptum nāṣa-
knot | tatra hetur ucyate | bṛihatīchandaskā ṛicāḥ prāpasvarūpā eva |
tat tena kāraṇena prāṇān eva vyavaitum viyojayitum mṛityur nāṣa-
knot | prāṇābhīmānīnībhir bṛihatībhiḥ prāṇānām rakṣhitatvāt | bṛihatya-
ca marutvatīyastraṇāntarabhāvini nishkevalyastraṃ bahavo vidyante
iṣā ca sarvasminn eva mādhyamdine savane mṛityupraveṣaṃ nivāra-
yanti | yasmād evam bṛihatyo mṛityupraveṣaṃ nivārayitum sama-
rthāḥ | tasmān mādhyamdinaprayoge hotā bṛihatīchandaskāsv ṛikṣhu
stotriyeṇaiva ṭricena ṣastraṃ prārabheta | yasmiṃs ṭrice sāmagaiḥ sto-
traṃ gīyate so 'yaṃ ṭricāḥ stotriyāḥ | tena ṭricena prārambhe sati
tatratyānām bṛihatīnām prāparūpatvāt prāṇān evābhilakṣhya ṣastra-
prārambhaṃ kṛitavān bhavati |

3. tam ṭṛitīyapavamāne | trishu pavamāneshu bahishpava-